

OK KEETMANSHOOP FISH RIVER CANYON LÜDERITZ DEAD VLEI SOLITAIRE SWAKOPMUND SKELETON COAST OPUWO EPUPA FALLS ETOSHA GROOTFONTEIN RUNDU VICTORIA FALLS NXAI PAN OK

NSHOOP FISH RIVER CANYON LÜDERITZ DEAD VLEI SOLITAIRE SWAKOPMUND SKELETON COAST OPUWO EPUPA FALLS ETOSHA GROOTFONTEIN RUNDU VICTORIA FALLS NXAI PAN OKAVANGO DE

ČAS CESTOVAŤ

AFRIKOU

NAMÍBIA • BOTSWANA • ZIMBABWE

PAVOL STRAŇÁK

“... ZO SÉRIE KROKY SVETOM VYDAVATELSTVA ZEM OBRAZOM”

Copyright © Pavol Straňák 2014
Photographs © Pavol Straňák 2014
Graphic design © Martin Malovec, Pavol Straňák
Vydal: Ing. Pavol Straňák - ZEM OBRAZOM, 2014
Korektúra: PaedDr. Lucia Galášová
Autor: Pavol Straňák
ISBN 978 - 80 - 971072 - 1 - 5

AFRIKOU

THE ROLLING STONES

Bola raz jedna hudobná skupina. Legenda. V roku 2012 oslávila päťdesiat rokov od svojho vzniku. Päťdesiat rokov aktívneho komponovania, písania textov a koncertovania. Čo to znamená? Určite veľa. Čo to vyžaduje? Najmä nezlomnú vôľu, vášeň a neuchopiteľnú hnciu silu. Niečo nezastaviteľné. Keith Richards povedal, že padajúce kamene nemôžete zastaviť. Vedel, o čom hovorí a mal pravdu. Ak sa už raz kamenná lavína spustí, nedá sa nič robiť. Jasné, dalo by sa uhnúť alebo utiecť, lenže nedalo to Keithovi, nedá to ani mne. Tiež sa chcem zviať. Tá tajomná sila ma ženie dopredu a velí podriaďiť sa. Aspoň raz do roka. Obdobie výskytu môže byť rôzne. Tentoraz sa lavína nezadržateľne spúšťa v apríli. Zdá sa byť pomerne mohutná. Jej kamene predstavujú poznanie, dobrodružstvo, cestu ako takú, ale aj výzvy a otázky. Nasadneme spoločne s Marianou.

Necháme sa uniesť do Južnej Afriky.

Je čas ísť, čas cestovať.

Toto je ten moment.

SEN O AFRIKE

Počas jednej noci prelietame ponad Afriku zo severu na juh. Z tejto výšky, bez denného svetla vyzerá čierny kontinent ako vypnutý. Iba raz je temnota dobodaná miliónmi nočných svetiel a nám je jasné, že tento ohromný, rozpínajúci sa kolos nemôže byť iné mesto ako Káhira.

Niekedy mám vo zvyku snívať aj so zatvorenými očami. Tentoraz iba bdiem, takže moje sny majú nesympaticky reálny nádych. Nechcú uletieť do roviny, v ktorej si mozog vytvára svoj vlastný fantastický svet, namiešaný z ilúzií, chaosu, splnených nesplniteľných prianí a snov v tom druhom význame. Nachádzame sa nad Saharou. Ktovie, koľko karaván dnes oddychuje pri ohni po celodennom boji s úmornou horúčavou a pieskovými búrkami. Popri rieke faraónov míňame oblasť Etiópie, mnísi v Lalibele už asi spia. S Kilimandžárom sme si momentálne najbližší. Kongo. Premýšľam, aký mám vlastne pocit z Konga. Keby malo naše lietadlo spadnúť, určite by som nechcel, aby to bolo práve na jeho území. Prežili by sme pád a ocitli by sme sa uprostred krvavej vojny, na trhoch, kde sa dá kúpiť gorilia ruka či na vzácnom mieste rozľahlého pralesa s dedinou čerstvo vyhladenou vírusom Ebola. Možno by nás však zachránili znalci prírody - Pygmejovia. Kde sme asi tak práve v tejto chvíli? Žeby niekde nad deltou rieky Okavango? Vyzerá naozaj ako v prírodopisnom dokumente? O niekoľko týždňov to možno zistím. Teraz som nezistil nič, iba som sa uistil, že vzrušenie spánku neprospieva.

Nad africkým kriminálnikom číslo jeden sa už brieždi. Pristávame v Johannesburgu.

AFRIKA

SEN O AFRIKE

WINDHOEK KEETMANSHOOP FISH RIVER CANYON LÜDERITZ DEAD VLEI SOLITAIRE SWAKOPMUND SKELETON COAST
OPUWO EPUPA FALLS ETOSHA GROOTFONTEIN RUNDU VICTORIA FALLS NXAI PAN OKAVANGO DELTA

NAMÍBIA

ZDVIHNÚŤ KOTVY, HODIŤ ŠLOFÍKA

ZDVIHNÚŤ KOTVY, HODIŤ ŠLOFÍKA

Existuje nepísaná, no o to dodržiavanejšia tradícia. Pred každou časovo náročnejšou cestou nastávajú v práci hektické dni. Sú nepríjemne vyčerpávajúce. Samozrejme, nikdy sa počas neprítomnosti jednej nahraditeľnej súčiastky finančnej mašinérie nič výnimočné neudeje a niekedy počkajú aj tie povinnosti, ktoré počkať nemuseli. Doma je to podobné. V kruhu rodiny treba zariadiť všetko, čo doteraz nebolo dôležité, vybaviť, dohodnúť, zabezpečiť to najlepšie pre nášho syna, ktorý je ešte príliš malý na to, aby mohol ísť s nami a zároveň dosť veľký na to, aby sme mohli ísť bez neho. Som presvedčený, že tak ako všetko, aj toto obdobie má svoj význam. Vytvára protiváhu k nasledujúcim dňom. Tie môžu byť aj vďaka nej odľahčené od automatických povinností a plné nevšedných chvíľ, tak odlišných od nášho rutinného života. Pochopili sme, že na vytvorenie hrubej čiary medzi týmito dvoma extrémami potrebujeme jeden deň. A tak si svoje, z dlhého sedenia v lietadle vykrútené krčné chrčtice ukladáme do horizontálnej polohy v ubytovacom zariadení, situovanom v pokojnej časti Johannesburgu. Emerald Guest House neďaleko medzinárodného letiska OR Tambo v prísne ohradenom areáli, plnom udržiavanej zelene s belasým bazénom a výhľadom na pristávajúce Jumbá, je ideálny na takéto oddych. Na druhý deň po mohutných raňajkách, zložených z čerstvo opečenej, vábivo voňavej slaniny, volského oka, paradajok, chrumkavých toastov, ovocia a sviežej pomarančovej šťavy, čaju a kávy, a keby sme mali externé žalúdky, tak pokojne aj z plnohodnotného druhého kola, odchádzame opäť na letisko. Krátka cesta rušným mestom inšpiruje myseľ k rekapitulácii vopred nadobudnutých výstrah. Je to jedno z tých miest, o ktorých by si väčšina ľudí myslela, že by mali byť hlavnými mestami svojej krajiny, no nie sú. Rio de Janeiro v Brazílii počúva pokyny vlády z futuristického pieskoviska Oscara Rieiru de Almeidu Niemeyera Soaresfilho (15.12.1907 – 05.12.2012, pozn.: nedožitého 105 rokov!), čiže geniálneho architekta Oscara Niemeyera. Volá sa Brazília. V Juhoafrickej republike ukradli Johannesburgu štatút hlavného mesta hneď tri mestá. V Kapskom Meste sídli legislatíva, v Bloemfontein súdnicstvo a Pretória celú krajinu spravuje. V Jo'Burgu, ako mestu často hovoria domáci obyvatelia, zúrila v 19. storočí zlatá horúčka. Pribúdali prisťahovalci z Ameriky aj Európy, ktorí zaberali čoraz viac pôdy Búrom, čo celkom logicky vyústilo do vojny. V nej dostali krajinu pod kontrolu Briti. Dôsledkom toho nastali ťažké časy pre čiernych obyvateľov. Tvrdá práca v banskom priemysle, nespravodlivé dane. Stali sa príkladne lacnou pracovnou silou. To ale vláde nestačilo. Pre lepšiu kontrolu krajiny ich presunula do vopred určených a vymedzených oblastí. Jednou z takýchto štvrtí sa stalo aj Soweto, kde žil počas apartheidu aj Nelson Rolihlahla Dalibhunga Mandela (18.07.1918, pozn.: dožitých 94 rokov – tiež dosť!), čiže držiteľ Nobelovej ceny Nelson Mandela. Po voľbách v roku 1994 bol boj proti apartheidu dotiahnutý do konca, čím zanikli mnohé obmedzujúce a diskriminačné zákony. Na druhej strane sa vzdialené štvrte, presnejšie slumy, začlenili do mesta, skomplikovala sa doprava, obchody a v dôsledku týchto zmien začala prudko stúpať mestská kriminalita. Dnes má Johannesburg povest' jedného z najnebezpečnejších miest sveta, miest s privysokou kriminalitou. Výstrahy pred návštevou sa nesú v duchu zákazov. Pohybovať sa po meste iba v riadnom taxíku,

NAMÍBIA

TAK NAKOPNI KÁRU EŠTE DNES

nevystupovať z neho, vyhýbať sa okrajovým častiam a mnohým častiam v centre, nefotografovať, po zotmení prečkať v hoteli.

TAK NAKOPNI KÁRU EŠTE DNES

Let do Windhoeku, hlavného mesta Namíbie, trvá už iba dve hodiny. V malej priletovej hale nás čaká vysmiaty starší pán v klobúku. Je to šofér požičovne ASCO, v ktorej máme rezervované auto. Cestou z letiska do sídla spoločnosti v okrajovej časti Windhoeku nám stúpa adrenalín. Vlastne je to úplne klasický stres, aký sa na smelú dobrodružnú výpravu vôbec nehodí. Nuž, ale je tu. Vyplyva však z objektívnych príčin. S riadením veľkého terénneho vozidla máme iba zanedbateľné skúsenosti a čo je pre stres ešte podnetnejšie, so šoférom na anglický spôsob nemáme vôbec žiadnu skúsenosť.

Tak sme tu. V hale spoločnosti to na prvý pohľad vyzerá ako v hangáre polovojenského hnutia, pripravujúceho prevrat, tajne dotovaného japonskými a britskými automobilkami. Je to nezmysel, ale tak na mňa pôsobia všetky tie Jeepy, Toyoty či Land Rover. Pripravené vyraziť na prieskum juhoafrických krajín čakajú na svoje posádky. Zo stresu sa mi takmer trasie žalúdok. Zvládneme to? Uprostred hangáru sa hrdo leskne obrovská biela Toyota Land Cruiser 76 v plnej offroadovej výbave. Pred nárazníkom má mohutný ocelový rám s prídavnými svetlami, zvýšenú svetlosť podvozku a veľké kolesá s drsnými pneumatikami. Na pravej strane je vyvedený šnorchel, keby bolo potrebné brodiť rieky (brrrr!), na zadných dvojitých dverách visí náhradná pneumatika. Po rebríku sa dá dostať na strechu, zaplnenú vecami ako núdzový kanister s naftou, ďalšia pneumatika, zdvíhacie zariadenie, autobatéria a najmä strešný rozkladací stan, ktorý bude našim domovom na najbližšie obdobie. Vo vnútri auta je na palubnej doske zariadenie GPS a vzadu malá chladnička. K výbave patrí aj kempingová zostava. Stôl s dvomi stoličkami, plynový varič, riad a veci potrebné na grilovanie. To všetko pri potulkách divočinou určite využijeme.

Večer sa rýchlo blíži, takže sadám na pravé predné sedadlo ťažkotónážneho žihadla, radím jednotku, odbáčam vľavo, pričom namiesto smerovky spúšťam stierače. Tie nasucho zaškripu skoro tak nepríjemne, ako zlá krieda na školskej tabuli. No a čo, niekto údajne namiesto radenia rýchlostí otváral okno. Motor s objemom 4,2 litra chrčí pod vládou môjho neohrabaného zaobchádzania, ale neštrajkuje a predsa len nás bezpečne vedie po asfaltovej ceste B1.

V Afrike prichádza tma akosi prirýchlo. Ešte dve hodiny si to ženieme maximálnou povolenou rýchlosťou 120 km/h, kým prichádzame do Marientalu. Okamžite nachádzame kemp, nešikovne rozkladáme strešný stan a odpadávame od únavy. Zaspať sa nám pod ťarchou náročného dňa ešte dlho nedarí. Stanovujeme si cieľ lepšie sa žiť s autom, naučiť sa efektívne rozložiť aj zložiť stan, podrobne preskúmať kempingové vybavenie, presvedčiť mozog, že jazda vľavo je prirodzená a to všetko v čo najkratšom možnom čase. Tak, aby sme mali z cestovania týmto parádnym autom pôžitok.

NAMÍBIA

LES KOKERBOOM

*Podivné kamenné formácie v kombinácii so stromovými aloe -
Ihrisko obrov*

LES KOKERBOOM

Ahneď na druhý deň sa nám to aj darí. Striedame sa za volantom a pokračujeme po ceste B1 smerom na juh. V diaľke rozoznávame siluetu vulkanického krátera Brukkaros. Je to náš prvý dnešný cieľ. Výstup k pozostatkom dávno zaniknutého observatória by mohol byť časovo nenáročnou aj peknou túrou. Asfaltka vedie ponad koryto vyschnutej rieky. Šantia v ňom akési opice. Zastavujeme na rozšírenej krajnici. Pod páliacim poľudňajším slnkom kráčame k rieke bez vody. Rozoznávame, že zdanlivo čierne opice sú druh paviana čakma (*Papio ursinus*) a podľa zvukov, za ktoré by sa nemusel hanbiť ani zvierací kráľ, aj podľa pohybujuceho sa krovia usudzujeme, že ich tu budú desiatky. Kamenné prostredie s husto obrastenými brehmi je ich obľúbeným sídliskom. Pri pohľade na samice s mláďatami, zavesenými na chrbtoch, hašteriacu sa opičiu mládež alebo dozerajúceho dominantného samca sa mi pred očami zobrazujú scény z prírodopisného filmu o pavianoch. V tom dokumente sa vyhľadovaný dospelý leopard dostal do konfliktu s pavianoňou tľupou, vedenou obrovským samcom. Ten v priamom boji uhryzol neboráka leoparda svojimi prednými zubami rovnako veľkými, ako má lev. Leopard súboj neprežil.

Diskrétnu zónu pavianoňom teda narúšať nebudeme. Pokračujeme v ceste, ale vzhľadom na hodiny, dnes pribúdajúce akosi rýchlejšie, sa rozhodujeme, že návštevu krátera Brukkaros vyne-

Svitanie v lese Kokerboom

cháame z programu.

Uháňame svižným tempom. Vegetácia okolitej buše ešte nestihla stratiť všetky odtiene zelenej, veď od konca obdobia dažďov uplynulo iba zopár týždňov. Z vysokej trávy vytŕčajú dlhé krky členov početnej rodiny pštrosa dvojprstého (*Struthio camelus*). Vyzerajú ako rodina „Ostřicovcov“ na nedelnom pikniku.

Popoludní prichádzame do mesta Keetmanshoop, odbáčame na tretotriednu pieskovú cestu, ktorá nás privádza do kempu Quivertree Forest Restcamp, vybudovaného na okraji lesa so stromovými aloe. Ten je naším hlavným dnešným cieľom. Rozhliadame sa po rozľahlom pozemku kempu a vyberáme si svoje miesto. Auto parkujeme pod vysokou „štedrotieňodarnou“ akáciou. Nie sme tu rušení žiadnymi susedmi, k dispozícii máme stôl z nahrubo opracovaného plochého kameňa, gril, elektrickú zástrčku aj lampu, kohútik so studenou vodou a neďaleko stojí úplne nové sociálne zariadenie so sprchou a teplou vodou. Tomu hovorím kempovanie na úrovni! Dvadsať metrov od nášho stanoviska je vstupná bránka do lesíka. Nie je les ako les. Tento vyzerá aj bez prikrášľovania ako začarovaný. Ak by som bol animista, videl by som duchov a bohov za každým kameňom, zvláštnym trsom trávy a v každom strome.

Sanovia, domorodí obyvatelia južnej Namíbie, využívali stromy *Aloe dichotoma* na výrobu tulcov pre svoje šípy. Zistili, že konáre odumretých stromov sú vyplnené iba ľahkou, jednoducho odstrániteľnou hmotou. Tak prečo by sa namáhali konštruovaním zložitých nádob? Stačilo

NAMÍBIA

LES KOKERBOOM

porozumieť darom prírody. Aloe dichotoma sa nazýva aj stromové aloe, tulcový strom, quivertree alebo kokerboom. Každý si môže vybrať názov podľa svojho gusta. Niektoré stromy sú zaťažené obrovskými hniezdami družníka vrabcovitého (*Philetairus socius*).

Súčasťou tejto oblasti je aj miesto, ktoré môže lesu Kokerboom smelo konkurovať svojou tajomnou atmosférou dráždiacou akiste nielen moju fantáziu. Giant's playground alebo Ihrisko obra. Názov významne napovedá. Rozsiahla oblasť čadičových skál posadených do nízkej trávy, sem-tam vyšperkovaných stromovými aloe, ktoré akoby pózovali sochárovi, pôsobi naozaj ako ihrisko obrov. Alebo ich detí. Hnedé, flakaté, okrúhle balvany, naukladané do podivných formácií, tvarov, veží či skupín, sú celkom určite „mego“ stavebnicou obrích drobcov.

Vstávame o piatej ráno. Nechceme zmeškať atmosféru prebúdžajúceho sa začarovaného lesa. Cestou z toalety zastavuje terénne auto priamo predom mnou. Chlapík sediaci na sedadle spolujazdca sťahuje okienko, pozdravuje ma, vyzvedá detaily o lese, špeciálne ho zaujímajú najlepšie miesta s výhľadmi na fotografovanie. Odpovedám, že všetko, čo sme si doteraz stihli prezrieť, bolo krásne. Všeobecnú odpoveď asi neočakával, ale je pravdivá. Nemám v úmysle kohokoľvek zavádzať, ale nie som taký blbec, aby som niekomu cudziemu prezradil to najlepšie zo svojich poctivo vyšliapaných „aloe“ chodníkov.

Už začalo. Je to jedno z tých tichých svitaní, aké nastávajú iba po nepríjemne veterných nociach. S príchodom svetla akoby sa všetko na dobré obrátilo. Na kameňoch vysedávajú damany juhoafrické (*Procravia capensis*). Labužnícky si vychutnávajú prvé teplé lúče. Ich popískovanie je inšpirujúce pre prežitie veselého dňa na cestách.

Obrovské hniezdo Družníka vrabcovitého zaberá takmer celý strom

NAMÍBIA

ČAS VERZUS FISH RIVER CANYON

ČAS VERZUS FISH RIVER CANYON

Po ceste kategórie C, čiže s nespvennou štrkovo-pieskovo-prachovou vozovkou, zdolávame 120 hrboľatých kilometrov za necelé dve hodiny priemernou rýchlosťou 70 - 80 km/h. Neznie to ako otravný príklad z fyziky?

O rýchlosť nám nejde. Fish River Canyon leží v jednej z najsuchších oblastí Namíbie s jedinou riekou Fish, pôsobiacou zvodne erodicky už päťstomiliónov rokov, takže štatisticky vzato - určite nič nezmeškáme. V predchádzajúcej vete naozaj nie je preklep. Rieka Fish, ktorá má ako jediná v tejto oblasti vodu aj v období sucha, spôsobuje eróziu hornín, čím vytrvalo prehľbuje, rozširuje a predlžuje kaňon, patriaci medzi najväčšie na svete. Takže o ďalších päťstomiliónov rokov bude dĺžka 161 km, šírka 27 km a hĺbka 550 metrov iba neslávnou minulosťou a z novej veľkosti možno zbledne závisťou aj vedúci rebríčka - americký Grand Canyon. Po letmom pohľade na tieto tri čísla odporúčam rieke Fish zamakať najmä na hĺbení.

Na recepcii kempu Hobas dostávame povolenie aj zjednodušenú mapu s vyznačenými vyhlídkovými bodmi. Za jedno popoludnie ich nestihneme absolvovať všetky, ale aj pohľady z hlavnej vyhlídky, jednej vedľajšej a jednej neoficiálnej, sú impozantne panoramatické.

NAMÍBIA

ČAS VERZUS FISH RIVER CANYON

Aj k Fish River Canyonu nás spoľahlivo dopraví Toyota Land Cruiser 76

Prístav v meste Lüderitz

PÁN VIETOR VON LÜDERITZ

300-kilometrovú púť z východu na západ by bolo možné nazvať dokonale monotónnou, nebyť dvoch demonotónizujúcich (ak by také slovo ešte neexistovalo - všetky práva vyhradené) faktorov. Prvým je plánovaná zastávka v mestečku Aus kvôli rezervácii nocľahu na noc nasledujúcu po nasledujúcej. Chcem povedať nie túto, ale tú ďalšiu, čo nasleduje po tejto. Jednoducho sme to mali cestou, tak prečo sa nezastaviť osobne. Aus je malé osamelé mesto usadené v širšej fádnej krajine. Príroda sa z neznámych dôvodov rozhodla, že práve v jeho bezprostrednom okolí naruší pieskovcovoběžovú sivosť krajiny výskytom pozoruhodného množstva endemických kvetov.

V Aus máme vybavené, a tak spokojne pokračujeme v ukrajovaní kilometrov smerom na Lüderitz. A tu začína zamestnávať našu pozornosť druhý faktor. Pred týmto rýdzo africky pomenovaným mestom, ležiacim na brehu chladného Atlantiku, sa obraz krajiny dramaticky mení. Ak by som mohol napísať slovo brutálne, tak vďaka jeho širokospektrálnej významovej využiteľnosti napíšem, že za oknami auta vidíme brutálnu premenu doteraz pokojnej krajiny na brutálne dramaticky nepokojnú. Za pomoci besného vetra sa duny, zapadajúcim slnkom zapálené do červena, veľké ako malé pohorie, nútene dávajú do pohybu. Piesok sa vznáša nad pevnou zemou a letecky cestuje z duny na dunu, na vozovku a kam sa mu len zachce. Viaceré úseky cesty križujú pieskové záveje, aj napriek snahe cestnej správy o ich permanentné odstraňovanie.

Boj s veternými mlynmi. Boj s vetrom, premiestňujúcim zrnká piesku. Zdá sa, že v každom márnom boji má prsty vietor. Stáva sa symbolom obojstrannej vytrvalosti. A to sme s vetrom ešte neskončili. V meste nazvanom po Adolfovi Lüderitzovi, obchodníkovi, ako inak z Nemecka, máme

NAMÍBIA

PÁN VIETOR VON LÜDERITZ

vyhliadnuté miesto na kempovanie, atraktívne pomenované Shark Island. Pred vstupom stojí strážna buda a pri nej závora. Z chabého prístrešku vychádza síce s bielym úsmevom, ale očividne nerád, v hrubej deke a kapucni zababušený vrátnik. Pýtame sa na možnosť nocľahu, na čo nám odpovedá, že si môžeme prehliadnúť kemp a ak budeme chcieť, tak môžeme zostať. Strmý skalný svah, zrezaný na niekoľko terasovitých rovín ohradených nízkym kamenným múrom, nikde žiadny strom, iba tenká palma ohnutá pod náporom vetra ako katapult pripravený bombardovať protilahlý breh. Tento nehostinný výbežok, široký len zopár desiatok metrov, je z dvoch strán ohraničený vodami oceána. Z jednej strany je pokojná zátoka s obchodným prístavom a z druhej, nemravne náveternej strany rozoznávame tvar veľkej podkovy, iba ak sa veľmi snažíme. Čiže Shark Island leží takmer na brehu širého Atlantiku. Vietor tu fúka strašidelne, ale vrátnik empiricky tvrdí, že hodinu po zotmení vietor ustane.

Časovú bublinu vypľňame večerou vo vyludnenej reštaurácii v centre vyludneného mesta, kým takmer po dvoch hodinách opäť týrame vrátnika otváraním závory v búrlivom vetre. Presne tak. Vietor neustal, skôr naopak.

Niekoľko dobrodruhov tvrdohlavo griluje v kamennom prístrešku s tromi stenami, zatiaľ čo ich stany zaťažené kameňmi rytmicky vejú zo strany na stranu. Ak nechceme spať nepohodlne v aute, tak nemáme inú možnosť, ako definitívne vybrať čo najlepšie miesto a postaviť strešný stan. V týchto podmienkach je to práca pre tvrdého chlapa, ak nie dvoch.

Áká noc nás asi čaká? Tak to skúsme! Mesiac v splne, cyklus prílivu a odlivu a vôbec netuším, čo ešte, ale toto všetko dodáva vetru stále novú nespútanú energiu. Naberá na sile, potom poľahčuje, aby opäť pri-

šiel s ďalšou mocne duniacou ranou, búšiacou na tenké steny nášho látkového príbytku úbohého ako ešte nikdy. Sekundy spánku sú delené miliardami precitnutí. Čo sa deje so stanom? Vydrtí ukotvenie? Výstuž vchodu už dávno zhodil vietor. Spadla do oceána? Koľko hodín asi zostáva do rána? A čo ostatní kempujúci? Neutiekli niekam do bezpečia? Čo keď sme tu zostali napospas osudu sami? Nemali by sme odísť? Lenže ako zbalíme stan? Nemali by sme sa stiahnuť aspoň do auta? Škoda, že nevieme po španielsky. Keby nás vetrisko uniesol na oceán, určite doplávame až do Južnej Ameriky. Realita sa mieša so začatými a nedokončenými ilúziami. Sme vystavení moci tejto noci.

Konečne prichádza ráno. Pozorovanie hviezd priamo zo spacákov sa nekonalo, takže je jasné, že stan, až na drobné poškodenia, vydržal. Vietor síce svoje predstavenie ešte celkom nedohral, ale zoslabol o niekoľko stupňov Beaufortovej stupnice, čím nám umožnil poskladať strešný stan, zbaliť veci a s podliatymi očami začať nový deň.

